

komme ind i sin egen Ejendom, idet man forudsætter, at han, naar der ikke er særlige Grunde, vil kunne faa Lov dertil, men hvis der er saadanne særlige, afgørende Grunde for, at det ikke lader sig gøre, vil Nævnet stadig i Fremtiden kunne hindre en saadan Opsigelse. Med andre Ord, der bliver tilbage, som den ærede Ordfører (Godskesen) bemærkede, Mulighed for Nævnets Skøn over, om en saadan Indflytning vil kunne tillades set i Belysning af de almindelige Interesser, som maa være til Stede. Endvidere er denne Ejerens særlige Ret til at faa Opsigelsen godkendt begrænset til de Ejere, der har haft deres Ejendomme 1 Aar. Man har ment, at man derved i nogen Grad kunde modvirke den Spekulation, som har været almindelig adskillige Steder, at en Mand køber en Ejendom og for at komme ind i den opsiges Lejeren med det samme. Det kan naturligvis i og for sig være legitimt, men der har været mangfoldige Tilfælde, hvor det under de nuværende Forhold maatte anses for at være illegitimt, fordi det var en stor Uretfærdighed overfor vedkommende Lejer. Man har derfor begrænset Ejerens særlige Ret til at opsiges Lejeren i egen Ejendom til de Tilfælde, hvor han har ejet Ejendommen 1 Aar.

I det foreliggende Lovforslag er nogle Bestemmelser, som var antydede, men ikke stærkt udformede i den tidligere Lov, blevet kraftigere fremhævet. Det er Bestemmelsen om, at man ikke maa bruge Dusører eller lignende Metoder for at skaffe sig Fordele ved Udlejning eller sligt. Det er sikkert ikke undgaet Opmærksomheden, at der drives ikke saa lidt Misbrug med Dusører ved Udlejning af Lejligheder eller Løfte om Lejlighed. Man har set navnlig Hovedstadsblade, men ogsaa Provinsblade ret kraftigt fyldte med Annoncer, der udlover Dusører til dem, der kan skaffe den annoncerende en Lejlighed. De Bestemmelser, der nu er trufne, er formentlig af en saadan Natur, at de vil forhindre den Slags Uvæsen i Fremtiden. Det vil blive forbudt Bladene at optage Bekendtgørelser om saadanne Dusører, hvilket jeg anser for meget heldigt. Der er ogsaa indsat Bestemmelser, der formentlig i højere Grad end hidtil kan hindre Omgaaelse af Nævnets Bestemmelse om Lejens Størrelse, idet det er forbudt at kræve, modtage eller give højere Leje end den af Nævnet godkendte.

Paa et Punkt har det været meget vanskeligt at opnaa Enighed i Udvalget. Det drejer sig om Muligheden af at holde

frivillige Overenskomster udenfor Huslejenævnens Virksomhed. Det er givet, at man i Almindelighed ikke kan lade frivillige Overenskomster være udenfor Nævnets Virksomhed; men den Formulering, som Bestemmelsen nu har faaet, vil formentlig bevirke, at en Overenskomst, der ikke er fuldkommen frivillig, men som der er en vis Tvang eller et vist Tryk over, ikke bliver godkendt af Nævnene. Jeg gaar ud fra, at man ved de Overenskomster, der er trufne mellem Ejer og Lejer eller godkendte af Nævnene paa de og de Betingelser, maa forståa virkelige Overenskomster, ikke løse tilfældige Aftaler; men virkelige Overenskomster mellem Ejer og Lejer. Naar man har ment det nødvendigt at faa saadanne Bestemmelser, er det, fordi det ikke kan være Hensigten, at enhver løs Aftale eller Tilsagn skal kunne betragtes som en Overenskomst. Det vilde rimeligvis føre til uheldige Forhold. Men hvor der foreligger virkelige Overenskomster, anser jeg den Beskyttelse, der ligger i Lovforslagets nuværende Affattelse, som god til at hindre, at der sker Misbrug. — Den Bestemmelse, der er indsat i Lovforslaget om, at man under almindelige Forhold skal kunne regne med en Lejeforhøjelse af 10 pCt., strider naturligvis mod det tidligere frie Skøn, der har været raadende for Nævnets Fastsættelse af Lejen. Imidlertid vil der ogsaa i Fremtiden være Mulighed for Nævnene til at skønne, dels naar den Forhøjelse, der er Tale om, ligger over de 10 pCt., og dels ogsaa med Hensyn til de Driftsudgifter, der skal dokumenteres indenfor de 10 pCt. Hvis saadanne Driftsudgifter er Reparationer, maa det være givet, at de 10 pCt. betinges af Reparationernes Udførelse. Jeg vil antage, at denne Bestemmelse vil kunne haandhæves af Nævnene paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse. Det er jo som nævnt en Overenskomst, der er sluttet om de forskellige Punkter. Det er ogsaa mit Haab og Ønske, at Nævnene vil forstaa at haandhæve de nye Bestemmelser, der formentlig kommer, til Varetagelse af de Interesser, de er satte til at varetage.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Formanden: Som Ordføreren gjorde opmærksom paa, er der indløbet en Fejl i Ændringsforslag Nr. 26. I dette Ændringsforslag staar der „1. August 1918“, der